

Uvodnik

Nakon dvije godine pred vama je novi broj časopisa studenata kroatistike *Jat*. Nastojeći objediniti dvije sastavnice kojima su se prethodni brojevi bavili u okviru svojih temata – prvi broj jezikom u okruženju, a drugi hrvatskom književnošću u europskome kontekstu, odlučili smo postaviti interdisciplinarni temat koji bi ponajbolje objedinio interese proizašle iz dijaloga kroatistike s našim drugim studijskim grupama – sociologijom i komparativnom književnošću. Pod utjecajem poststrukturalističkoga obrata u društvenim i humanističkim znanostima zanimali su nas radovi koji problematiziraju kompleksnu interferenciju identiteta, ideologije, jezika i književnosti. Cilj nam je bio otvoriti prostor kritičkome promišljanju međuodnosa filoloških fenomena s njihovim konkretnim društvenim i političkim kontekstom – razmotriti ideološke silnice koje djeluju na njih te načine na koje različite diskurzivne prakse mogu postati poprištem njihova preoznačavanja i otpora. Naši prijedlozi iz natječaja uključivali su artikulaciju raznovidnih identiteta u književnosti, ideološke implikacije književnih tekstova i jezičnih normi, kritičku analizu političkoga i javnoga diskursa i slično. S obzirom na to da je tema postavljena vrlo široko, pristigao nam je velik broj odgovarajućih radova, od kojih smo odabrali najreprezentativnije, trudeći se obuhvatiti što više različitih područja. Sukladno tome, odabrani autorski tekstovi bave se različitim tipovima diskursa. Neki od njih kritički proučavaju represivne ideološke učinke, poput cenzure književnoga kanona i dječje književnosti, međuodnosa znanja i moći u gotičkome romanu i prisutnosti seksističkih stavova u leksikografskoj praksi. Ostali se radovi fokusiraju na razdoblje socijalizma iz postsocijalističke perspektive, analizirajući različite aspekte svakodnevice – tisak, potrošačke prakse i popularnu kulturu.

Za razliku od spomenutih radova prijevodni su tekstovi uglavnom usmjereni na jezičnu problematiku, a njihove su ključne teme: konstrukcija identiteta u jeziku i jezične ideologije, kritika novobiologističkoga pristupa proučavanju spolnih razlika u jezičnoj upotrebi te načini na koje se dominantna ideologija metaforizira u jeziku. Uz to donosimo i prijevod značajnoga

književnoteorijskog teksta *O književnosti kao ideološkoj formi*, koji u pozadini ideje književnoga djela razotkriva procese reprodukcije konfliktnih klasnih odnosa.

U rubrici intervjua s novinarkom i spisateljicom Antonelom Marušić/Norom Verde razgovarali smo o temama književnoga angažmana i ženske pozicije u širem kulturnom kontekstu.

Kao i u dosadašnjim brojevima i u ovome donosimo prikaze za našu struku aktualnih publikacija te poeziju mladih autora.

Za vizualno oblikovanje časopisa zaslužne su ilustratorica naslovnice Marija Graša i grafičke dizajnerice Helena Benc i Josipa Petrov. Hvala profesoricama Zrinki Božić Blanuša, Maši Kolanović, Tatjani Pišković i Aneri Ryznar te profesoru Krešimiru Mićanoviću na pomoći pri odabiru radova, a posebno Odsjeku za kroatistiku i pročelniku Davoru Dukiću na financijskoj podršci.

Zahvaljujemo i ostalim studentima na iskazanome interesu za objavu radova te se nadamo da će i idući brojevi časopisa poticati aktivno i kritičko promišljanje budućih tema.

Uredništvo

